

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. FUNKCIONALNA ANATOMIJA KIČMENOG STUBA	5
Koštane strukture	5
Ligamenti	8
Intervertebralni disk	10
Mišići	10
Krvna ishrana	11
Inervacija	12
3. BIOMEHANIKA KIČME	17
Normalni pokreti kičme	18
Patološki pokreti	22
4. KLINIČKA STABILNOST KIČME	27
5. DIJAGNOSTIČKE PROCEDURE	37
6. KLASIFIKACIJA I KLINIČKE KARAKTERISTIKE	47
<i>Povrede cervikalne kičme</i>	47
Fleksione povrede	47
Prednja sublukcija	48
Bilateralna fasetna dislokacija	48
Kompresivna klinasta fraktura	48
Avulzione frakture spinoznih nastavaka	48
Fleksiona fraktura u vidu kapi suze („tear drop“ fraktura)	50
Hiperekstenzione povrede	50
Akceleraciono-ekstenzione („whiplash“) povrede	50
Hiperekstenzione dislokacije	51
Ekstenzione „tear drop“ frakture aksisa	52

Fraktura zadnjeg luka atlasa	52
Frakture zadnjih koštanih elemenata	52
Traumatska spondilolisteza aksisa	53
Hiperekstenzione frakture-dislokacije	53
Vertikalna kompresija	54
Jefferson-ova fraktura	54
Kominutivne frakture	54
Lateralna fleksija	55
Rotacija	56
Unilateralna fasetna dislokacija	56
Nedovoljno definisani mehanizmi	57
Frakture densa (zuba aksisa)	57
Atlanto-okcipitalna dislokacija	58
Ruptura transverzalnog ligamenta	58
Rotatorna subluksacija atlasa	58
Povrede torakolumbalne kičme	59
Kompresivna fleksija	59
Klinaste („wedge“) frakture	60
Kompresiono-fleksione frakture-dislokacije	60
Distraktivna fleksija	61
Chance-ova fraktura	61
Distrakciono-fleksione dislokacije	61
Distrakciono-fleksione frakture-dislokacije	62
Translacione frakture-dislokacije	63
Torziona fleksija ili rotaciono-fleksione dislokacije	64
Aksijalno-kompresivne ili kominutivne („burst“) frakture	65
Distrakciona ekstenzija	66
Lateralna fleksija	66
Lumbosakralne dislokacije	67
Izolovane sitne povrede	67
7. NEUROLOŠKI ASPEKTI	75
Neuropatologija	75
Etiologija, klasifikacija i prognoza spinalnih sindroma	78
Sindromi kičmene moždine	80
Kompletni sindrom kičmene moždine	80
Prednji sindrom kičmene moždine	80
Centralni sindrom kičmene moždine	81
Zadnja cervikalna kontuzija	82
Brown-Séquard-ov sindrom	82
Sindromi lezija nervnih korenova i kaude ekvine	83
Kontuzija kičmene moždine	83
Komplikacije posle povreda kičmene moždine	84
Plućne komplikacije	84

Duboka venska tromboza i plućna embolija	84
Kardiovaskularni efekti povrede kičmene moždine	85
Autonomna hiperrefleksija	85
Urološke komplikacije	85
Gastrointestinalne komplikacije	86
Dekubitusi	86
8. TRETMAN POVREDA KIČMENOG STUBA	89
Prehospitalni postupci	89
Postupci u hitnoj prijemennoj hirurškoj službi	90
Bolnički tretman fraktura i dislokacija vratne kičme	91
Konzervativni pristup cervikalnim lezijama	92
Metode operativnog lečenja povreda vratne kičme	93
Tretman specifičnih cervikalnih povreda	98
Bolnički tretman torakolumbalnih povreda	100
Konzervativne metode lečenja torakolumbalnih povreda	100
Hirurški pristup lečenju torakolumbalnih povreda	102
Tretman specifičnih torakolumbalnih lezija	104
9. PRINCIPI FIZIKALNOG TRETMANA OSOBA S POVREDOM KIČMENE MOŽDINE	117
Respiratorna funkcija	117
Kardiovaskularni problemi	118
Autonomna hiperrefleksija	118
Neurogena bešika	119
Neurogena creva	119
Seksualna disfunkcija	119
Dekubitusi	120
Spasticitet	120
Heterotopične osifikacije	120
Patološke frakture	120
Psihogene reakcije	121
Rehabilitacioni potencijal	121
<i>Addendum</i>	
ALGORITAM URGENTNIH POSTUPAKA KOD PRIMARNE TRAUME KIČMENE MOŽDINE	123